

ZAKON
O PREKRŠAJIMA

I. OPĆE ODREDBE

Član 1.

(Predmet Zakona)

Ovim Zakonom propisuje se postupanje ovlaštenih organa u Bosni i Hercegovini kada odlučuju o prekršajima propisanim zakonima i drugim propisima institucija Bosne i Hercegovine i nadležnost i postupanje sudova u Federaciji Bosne i Hercegovine, Republici Srpskoj i Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: sudovi), radi odlučivanja o prekršajima propisanim zakonima i drugim propisima institucija Bosne i Hercegovine.

Član 2.

(Definicija prekršaja)

- (1) Prekršaji predstavljaju kršenja javnog poretka ili propisa o ekonomskom i finansijskom poslovanju, utvrđena zakonom ili drugim propisom, za koje su određena obilježja prekršaja i za koje su propisane sankcije.
- (2) Prekršaj može biti počinjen činjenjem ili nečinjenjem.
- (3) Nehat izvršioca dovoljan je da se izvršilac smatra odgovornim za prekršaj, osim ako je odredbama o prekršajima propisano da će biti kažnjen za djelo počinjeno isključivo s umišljajem.
- (4) Prekršaj mogu počiniti fizička i pravna lica.
- (5) Pokušaj počinjenja prekršaja nije kažnjiv.

Član 3.

(Značenje izraza)

- (1) Posebni izrazi u smislu ovog Zakona imaju sljedeće značenje:
 - a) *Ovlašteni organ* je:
 - 1) nadležni policijski organ Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne Hercegovine, Republike Srpske, Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine ili kantona;
 - 2) inspektor ili lice ovlašteno za obavljanje inspekcije; ili
 - 3) ministarstvo, preduzeće ili drugo pravno lice koje ima javna ovlaštenja i u čiju nadležnost spada direktno ili indirektno provođenje bilo kojeg zakona ili propisa koji propisuje prekršaje.
 - b) *Registar novčanih kazni* je baza podataka o novčanim kaznama za prekršaje kao što je propisano u Zakonu o centralnoj evidenciji i razmjeni podataka Bosne i Hercegovine.
 - c) *Okrivljeni* je pravno ili fizičko lice protiv kojeg je pokrenut prekršajni postupak.
 - d) *Oštećeni* je pravno ili fizičko lice koje je pretrpjelo štetu koja je na bilo koji način nastala činjenjem prekršaja.
 - e) *Sud* je prvostepeni i drugostepeni sud nadležan da odlučuje o prekršajnim predmetima u skladu sa zakonima o sudovima u Federaciji Bosne i Hercegovine, Republici Srpskoj i Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine.

f) *Kažnjeni* je lice za koje je konačnim prekršajnim nalogom ili pravosnažnim rješenjem o prekršaju ustanovljeno da je odgovorno za određeni prekršaj.

g) *Uručenje poziva poštom* je uručenje putem preporučene pošte na adresu fizičkog lica koje je određeno u Registru prebivališta i boravišta, a koju vodi Glavni centar za obradu podataka u Bosni i Hercegovini, ili na registriranu adresu sjedišta pravnog lica.

(2) Upotreba muškog ili ženskog roda podrazumijeva uključivanje oba roda.

(3) Izrazi navedeni u članu 1. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Krivični zakon) koriste se u ovom Zakonu, ukoliko se kontekstom jasno ne zahtijeva drugačije.

Član 4.

(Propisivanje prekršaja)

Prekršaji se propisuju zakonima Bosne i Hercegovine i odlukama Vijeća ministara Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: zakoni i drugi propisi Bosne i Hercegovine).

Član 5.

(Prava lica okrivljenih za prekršaje)

(1) Svako ko je okrivljen da je počinio prekršaj ima pravo zahtijevati da o njegovoj odgovornosti za počinjeni prekršaj odluči sud ukoliko je zahtjev podnesen u roku koji je propisan zakonom. Takva lica imaju pravo da:

- a) se smatraju nevinim dok se ne dokaže njihova odgovornost u skladu sa zakonom;
- b) u najkraćem roku budu obaviješteni, detaljno i na jeziku koji razumiju, o prirodi i razlogu optužbi protiv njih;
- c) im se da odgovarajuće vrijeme i mogućnosti za pripremu njihove odbrane;
- d) se brane lično ili uz pomoć branioca po vlastitom izboru, ili ukoliko nemaju dovoljno sredstava, da im se branilac osigura besplatno kada to zahtijevaju interesi pravde;
- e) ispituju ili da se u njihovo ime ispituju svjedoci koji ih terete i da se osigura prisustvo i saslušanje svjedoka u njihovu korist pod istim uvjetima kao i svjedoka koji ih terete i
- f) dobiju besplatnu pomoć prevodioca ako ne razumiju jezik koji se upotrebljava na sudu.

Član 6.

(Lišavanje slobode i garancija kao osiguranje prisustva i plaćanja novčane kazne)

(1) Policijski službenik ili ovlašteno službeno lice može lišiti slobode lice koje je osumnjičeno za počinjenje prekršaja, ali je dužno takvo lice odmah, a najkasnije u roku od 12 sati, izvesti pred sud, kako bi se osiguralo njegovo prisustvo na sudu u slučaju kada:

- a) lice odbije ili nije u mogućnosti otkriti svoj identitet; ili
- b) lice nije nastanjeno u Bosni i Hercegovini ili privremeno boravi u inozemstvu, a postoji sumnja da može pobjeći kako bi izbjeglo odgovornost za prekršaj ili
- c) postoji opasnost da će lice nastaviti s činjenjem prekršaja ili ponovo počiniti istovrsni prekršaj.

(2) Sud mora ispitati okrivljenog odmah, a najkasnije u roku od 12 sati.

(3) Svako lišavanje slobode može biti određeno samo ako se isti cilj ne može ostvariti drugom mjerom i mora biti razumno i u skladu s prirodom počinjenog prekršaja, a mora se voditi računa o starosti i drugim ličnim svojstvima tog lica, tako da dužina trajanja lišavanja slobode odgovara okolnostima. Svako lice lišeno slobode u skladu s odredbama ovog člana mora biti u najkraćem roku obaviješteno, detaljno i na jeziku koji razumije, o razlozima za lišavanje slobode, kao i o prekršaju koji mu se stavlja na teret.

(4) Radi osiguranja prisustva pred sudom, policija ili drugi ovlašteni organ može zahtijevati od lica koje je okrivljeno za prekršaj, a koje nema prebivalište u Bosni i Hercegovini ili koje privremeno boravi u inozemstvu i želi da napusti Bosnu i Hercegovinu prije okončanja postupka, a za koje postoji sumnja da može pobjeći kako bi izbjeglo odgovornost za prekršaj, da preda svoj pasoš ili drugi identifikacioni dokument do pojavljivanja na sudu, ali ne duže od 24 sata. Uz prekršajni nalog ili zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka sudu će se predati i pasoš ili drugi identifikacioni dokument.

(5) Radi osiguranja plaćanja novčane kazne, licu koje je okrivljeno za prekršaj koje nema prebivalište u Bosni i Hercegovini ili koje privremeno boravi u inozemstvu, a želi napustiti Bosnu i Hercegovinu prije okončanja postupka, a za koje postoji sumnja da može pobjeći kako bi izbjeglo odgovornost za prekršaj, sudija može naložiti da položi novčanu garanciju u visini maksimalne kazne koja može biti izrečena za takav prekršaj.

Član 7.

(Primjena prekršajnog zakonodavstva Bosne i Hercegovine)

Prekršajno zakonodavstvo Bosne i Hercegovine primjenjuje se prema svakome ko počini prekršaj na teritoriji Bosne i Hercegovine, ili na njenom plovilu ili civilnom zrakoplovu bez obzira gdje se nalazi u vrijeme počinjenja.

Član 8.

(Propisi koji se primjenjuju)

(1) Postupajući po prekršajima propisanim zakonom ili drugim propisom Bosne i Hercegovine, sudovi primjenjuju odgovarajući zakon o prekršajima koji je u primjeni u Federaciji Bosne i Hercegovine, Republici Srpskoj i Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine, te primjenjuju materijalnopravne propise i krivične odredbe zakona ili propisa Bosne i Hercegovine koji propisuju prekršaj.

(2) Na sva opća materijalnopravna pitanja prekršajnog zakonodavstva, koja nisu propisana Poglavljem II ovog Zakona, primjenjuje se zakon o prekršajima koji je u primjeni u Federaciji Bosne i Hercegovine, Republici Srpskoj i Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine, kao primjenjivo pravo suda koji vodi postupak.

Član 9.

(Stvarna nadležnost)

Za postupanje po prekršajima propisanim zakonima i drugim propisima Bosne i Hercegovine stvarno su nadležni sudovi u Federaciji Bosne i Hercegovine, Republici Srpskoj i Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine.

Član 10.

(Mjesna nadležnost)

(1) Za vođenje prekršajnog postupka mjesno je nadležan sud na čijem je području prekršaj izvršen.

(2) Ako je očito da će se postupak provesti lakše ili da će troškovi postupka biti manji ili ako za to postoje drugi opravdani razlozi, postupak se može provesti i pred sudom na čijem je području počinilac otkriven ili uhvaćen ili pred drugim sudom.

Član 11.

(Posebna mjesna nadležnost)

Ako je prekršaj počinjen na plovilu ili zrakoplovu Bosne i Hercegovine, za vođenje prekršajnog postupka mjesno je nadležan sud na čijem se području nalazi domaća luka u kojoj se završava putovanje počinioca prekršaja, a ako je počinitelj prekršaja član posade plovila ili zrakoplova, sud na čijem se području nalazi matična luka plovila ili zrakoplova.

Član 12.

(Pomoćna nadležnost)

Ako se mjesna nadležnost suda ne može odrediti prema mjestu izvršenja prekršaja, mjesno je nadležan sud na čijem području počinitelj ima prebivalište ili boravište, odnosno sud na čijem području pravno lice ima sjedište.

Član 13.

(Nadležnost suda pred kojim je ranije pokrenut postupak)

Ako bi, prema odredbama čl. 10. i 11. ovog Zakona, istovremeno bila nadležna dva ili više sudova, nadležan je sud pred kojim je ranije pokrenut postupak, ali će svaki sud na svom području preduzeti radnje koje ne trpe odgađanje.

Član 14.

(Nadležnost za saučesnike i spajanje i razdvajanje postupka)

- (1) Sud, koji je nadležan za počinioca, nadležan je i za saučesnike.
- (2) Za počinioca i saučesnike provest će se jedan postupak, ali se iz važnih razloga postupci protiv pojedinih saučesnika mogu razdvojiti i provesti odvojeno.
- (3) Kada se pokreću ili vode postupci protiv istog lica za više prekršaja ili protiv više lica za isti prekršaj, na spajanje i razdvajanje postupka primjenjuju se odredbe zakona o prekršajima koji su u primjeni u Federaciji Bosne i Hercegovine, Republici Srpskoj i Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine.

Član 15.

(Sukob nadležnosti)

Sukob nadležnosti za vođenje prekršajnog postupka i odlučivanje o prekršajnim predmetima rješava se u skladu sa zakonima o sudovima u Federaciji Bosne i Hercegovine, Republici Srpskoj i Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine.

Član 16.

(Primjena odredbi Krivičnog zakona i Zakona o krivičnom postupku)

- (1) Ukoliko nije drugačije propisano odredbama ovog Zakona, sljedeće odredbe Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 3/03, 32/03, 37/03, 54/04, 61/04, 30/05, 53/06 i 55/06) će se *mutatis mutandis* primjenjivati na prekršaje: "Nužna odbrana" i "Krajnja nužda"; "Saučesnici"; "Podstrekavanje"; "Pomaganje"; "Granice krivične odgovornosti i kažnjivosti saučesnika"; "Uračunljivost"; "Umišljaj"; "Nehat"; "Stvarna zabluda"; "Pravna zabluda" i "Odgovornost pravnih lica".